

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a

Zöld Beruházási Rendszer

Klímaparát Otthon Panel Alprogram

**IPAROSÍTOTT TECHNOLÓGIÁVAL ÉPÜLT LAKÓÉPÜLETEK
SZÉNDIOXID-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉST ÉS ENERGIA- MEGTAKARÍTÁST
EREDMÉNYEZŐ KORSZERŰSÍTÉSÉNEK, FELÚJÍTÁSÁNAK TÁMOGATÁSA**

c.

pályázati konstrukcióhoz

2009. évi

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Iparosított technológiával épült lakóépületek széndioxid-kibocsátás csökkentést és energia-megtakarítást eredményező korszerűsítését, felújítását megvalósító beruházások támogatására (PANELPROGRAM a Zöld Beruházási Rendszer részeként)

Előzmények

Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve (a továbbiakban: jegyzőkönyv) végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. Törvény (a továbbiakban: Éhvt.) 10. §-a és a Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 323/2007. (XII.11.) Korm. rendelet alapján a környezetvédelmi és vízügyi miniszter által a Magyar Állam nevében értékesített kiotói egységekből származó bevételt Zöld Beruházási Rendszer keretében az üvegházhatású gázok hazai kibocsátásának csökkentését célzó tevékenységek, intézkedések támogatására, nyelők általi eltávolításának növelésére, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra kell fordítani.

A Zöld Beruházási Rendszer (továbbiakban ZBR) működtetésének szabályait a környezetvédelmi és vízügyi miniszter a Zöld Beruházási Rendszer működtetésének, felhasználási jogcímeinek, nyilvántartásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 10/2009. (VII. 17.) KvVM utasítás tartalmazza.

Pályázat tárgya

A **Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (a továbbiakban: KvVM)** a meglévő lakóépületek széndioxid-kibocsátás csökkentését eredményező energiahatékonysági felújítását megvalósító beruházások támogatására vonatkozó pályázati felhívást tesz közzé az alábbi tartalommal. A pályázat keretén belül támogatható az 1992. július 01. előtt kiadott építési engedély alapján iparosított technológiával épített lakóépületek energia-megtakarítást eredményező felújítása, illetve, ezen lakóépületek gépészeti rendszereinek, berendezéseinek felújítása és korszerűsítése, valamint megújuló energiafelhasználás növelése céljából történő berendezések telepítése. A pályázat szempontjából iparosított technológiával épült lakóépületnek tekintendő a panel, a közép- és nagyblokk, az alagútzsalu, az öntött, a vasbeton vázas és az egyéb, előregyártott technológia felhasználásával épített lakóépület. A 121/2009. (VI. 11.) Korm. rendeletben nevesített pályázatok esetén a hivatkozott kormányrendelet előírásait kell alkalmazni. A pályázat tárgya csak teljes épület, vagy dilatációval határolt épületrész (a továbbiakban: épület, vagy épületrész) lehet.

Pályázat forrása

Az Éhvt. alapján létrehozott kiotói egységek átruházásából befolyó bevétel jogszabály alapján pályázati támogatásra fordítható hányada, melyet a XVI. Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium fejezet céljellégű, a Zöld Beruházási Rendszer végrehajtási feladatai megnevezésű fejezeti kezelésű előirányzatának bevételeként kell elszámolni.

A ZBR rendelkezésre álló pénzeszközeinek felhasználása **vissza nem térítendő támogatás** formájában történik.

Támogatás igénybevételére jogosultak köre

Jelen pályázati forrásból **támogatást kaphatnak**:

- lakásszövetkezetek,
- társasházak,
- helyi önkormányzatok saját tulajdonú bérházaik széndioxid-kibocsátás csökkentést és energia-megtakarítást eredményező felújítására.

Támogatható tevékenységek köre

A ZBR keretében minden olyan energiahatékonysági intézkedés támogatható, melynek **széndioxid-kibocsátás csökkentése mérhető, illetve energetikai hatékonyságjavító hatása** az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006 (V.24.) TNM rendelet szerint **igazolható**. A beruházást követően az épület az eredeténél lényegesen jobb széndioxid-kibocsátási adatokkal és energiahatékonysággal kell rendelkezzen.

A támogatható tevékenységek a következők (részletesebben lásd az útmutatót):

- Nyílászárók energia-megtakarítást eredményező felújítása vagy cseréje
- Homlokzatok és fűdémek hőszigetelése
- Épületgépészeti rendszerek korszerűsítése, felújítása (fűtés, HMV, szellőzés, hővisszanyerős szellőzés, társasház közös villamos hálózata, felvonók)
- A megújuló energiafelhasználás növelése, a hagyományos energiahordozók megújuló energiaforrásokkal való helyettesítésére irányuló beruházások az energiatermelésre, a tárolásra, az energia szállítására és a hálózatba való esetleges visszatáplálásra.
- Az épületek nyári hővédelmének javítása, árnyékoló, vagy árnyékvető szerkezetek beépítése (gépi hűtés nem támogatható),
- Az épületek lodzsáinak beüvegezése a szoláris nyereségek passzív hasznosítására.

A pályázattal elnyerhető támogatás

A támogatási rendszer úgy lett kialakítva, hogy **komplex felújításokra motiváljon**, felkínálva a KlímaBÓNUSZ kiegészítő támogatás lehetőségét a pályázóknak. Ennek megfelelően a támogatás többszintű, az alábbiak szerint:

Alaptámogatás (költségarányos támogatás)

Valamennyi érvényes pályázat esetén igénybe vehető állami támogatás, melynek **mértéke a támogatás szempontjából elismerhető (elszámolható) bekerülési költség egyharmada, de lakásonként legfeljebb 500.000,- Ft lehet.**

Az igényelt állami támogatás lakásonkénti mértékénél minden esetben a pályázattal érintett lakások száma vehető figyelembe.

KlímaBÓNUSZ támogatás (hatékonyság arányos támogatás)

Amennyiben az épület a felújítás eredményeképpen eléri legalább a „C” energetikai kategóriát, akkor jogosult a **KlímaBÓNUSZ** támogatásra is. A támogatás mértéke az elért kategóriától függ, mértéke **a beruházási költség kb. 10-27%-a**. A célzott kategória lehet C, B, A és A+, A++ (lásd útmutató 1. sz. függelék). Az elnyerhető támogatás mértéke nagyobb, ha magasabb kategóriába kerül az épület. A százalékban kifejezett támogatási arány egyre nagyobb, ha az elért kategória magasabb. Amennyiben az elért kategória nem éri el a C kategóriát, a pályázó nem jogosult a KlímaBÓNUSZ támogatásra. A kategóriába sorolás a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet szerinti épületenergetikai számítás alapján történik, melyet a KESZ_panel.xls segítségével kell elvégezni. Az energetikai besorolások (kategóriák) és a klímabónuszok ismertetése a pályázati útmutató függelékében található.

Az energetikai besorolás meghatározásánál az épület egészét kell figyelembe venni. A lakásszövetkezeteknek és a társasházaknak a felújításra vonatkozó döntést a rájuk vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően kell meghozniuk. A támogatás megpályázására vonatkozó közgyűlési határozatról szóló jegyzőkönyv kivonatát a pályázati dokumentációkhoz mellékelni kell.

A fennmaradó összeget a pályázó saját erőből és az önkormányzati támogatásból fedezi (amennyiben van ilyen).

Pályázatok benyújtási módja, határideje és helye

A pályázat lehet kétlépcsős, vagy egylépcsős:

- a) **Kétlépcsős a pályázat**, ha a pályázatot az önkormányzat is támogatja. Ebben az esetben az önkormányzat nyilvános pályázatot ír ki az iparosított technológiával épített lakóépületek széndioxid-kibocsátás csökkentést eredményező energiatakarékos felújításának önkormányzati támogatására, amelyben meghatározza a nyújtani kívánt támogatás mértékét, formáját és feltételeit, továbbá az önkormányzati közreműködés módját, eszközeit.

Első lépcsőként a pályázó társasházak és lakásszövetkezetek a felújítási pályázatot az önkormányzati pályázat keretében nyújthatják be.

Az önkormányzati döntést követően **második lépcsőben** az önkormányzat által is támogatott pályázatokat – az önkormányzat dokumentumaival kiegészítve – a pályázó társasházak, ill. lakásszövetkezetek továbbítják a ZBR pályázati rendszerébe.

- b) **Egylépcsős a pályázat**, ha a pályázó a tulajdonában lévő épületre, épületrészre vonatkozóan vállalja a teljes felújítási költség állami támogatáson felüli részének saját erőből történő finanszírozását, és a pályázatát közvetlenül nyújtja be ZBR pályázati rendszerébe.

A pályázat benyújtása elektronikus és postai úton történik. A pályázati adatlapokat a pályázó a www.kvvmfi.hu és www.kvvm.hu oldaláról tudja letölteni. A kitöltött pályázati adatlapot a pályázó, a www.mo.hu ügyfélfelkapu dokumentum feltöltő segítségével juttatja vissza a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Igazgatóságának (KvVM-FI).

A pályázati felhívás megjelenését követően, a tárgyévi pályázatok az év során folyamatosan nyújthatók be, legkésőbb tárgyév **december 31-én 12 óráig, vagy a forrás rendelkezésre állásának függvényében a miniszter döntéséig.**

Speciális feltétel a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet szerint épületenergetikai szakértő által végzett energetikai számítás és energiahatékonysági kategóriába sorolás az eredeti és a tervezett állapotra. Az energetikai számításnak része a CO₂ kibocsátás megtakarítás számítása, melynek módszertana a pályázati útmutatóban található. **A számításokat a KESZ_panel.xls forrásfile kitöltésével kell elvégezni.** A számítások során a pályázati útmutatóban megadott tervezési értékekkel kell számolni a homlokzati falak eredeti állapotának hőátbocsátási tényezőjére vonatkozóan. A felújítás által érintett szerkezetekre a minimumkövetelményeket teljesíteni kell (a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet alapján). Az épület megvalósulása után, ha a megvalósult állapot eltér a tervezettől, akkor a számításokat a megvalósult állapot szerint korrigálni kell. A megvalósult állapot helyszíni szemle keretében ellenőrzésre kerül.

A pályázat benyújtását végezheti a pályázó vagy a pályázó megbízottja (a megbízás tényét hitelesen, írásban igazolni kell), de a szerződést a pályázó személyesen írja alá és a felelősség őt terheli.

Az elektronikus pályázás az alábbiak szerint történik:

- A pályázati adatlap és mellékletei –az épületenergetikai szakértő által végzett számítások, valamint a pályázati útmutató a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Igazgatóságának web oldaláról (www.kvvmfi.hu) és a www.kvvm.hu oldalról tölthetők le.
- A letöltést követően az általános nyomtatványkitöltő alkalmazás használatával (AbEV.exe) a pályázónak kell kitöltenie a pályázati adatlapot és mellékleteit, majd azt az ügyfélfelkapun keresztül a dokumentum feltöltő alkalmazás segítségével feltöltenie a kormányzati portálra (www.mo.hu). Amennyiben a pályázó nem rendelkezik ügyfélfelkapus hitelesítési adatokkal, ez esetben ezt a területileg illetékes okmányirodában kérheti.
- A dokumentum feltöltését követően a kormányzati portál egy üzenetet helyez el a pályázó elektronikus címére. Ebben az értesítésben közli az iktatás pontos idejét és az iktatószámot, melyen nyilvántartásba vételre került a feltöltött dokumentum.
- Ezt követően a KvVM-FI az ily módon feltöltött elektronikus adatlapot beolvassa a pályázati rendszerébe. A beolvasás eredményéről a pályázó e-mail-ben értesül. Az e-mail tartalmazni fogja a pályázat azonosító számát, ami egyben jelenti a pályázat befogadását (nyilvántartásba vételét).

A későbbiekben erre az azonosító számra hivatkozva tudja a pályázó megtekinteni a pályázat aktuális állapotát a www.kvvm.hu portálon (a „Pályázatok állapota” menüpont alatt).

A pályázati adatlap kitöltése előtt, kérjük, hogy **figyelmesen olvassák el a pályázati útmutató** vonatkozó részeit!

A pályázatok benyújtásával kapcsolatos további kérdések a következő címre küldhetők:

Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft.

e-mail: info@emi.hu

telefon: +36-1-372-6100

Honlap: www.emi.hu

1113 Budapest, Diószegi út 37

Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Igazgatóság

e-mail: zbr@kvvmfi.hu

telefon: +36-1-238-6683

Honlap: www.kvvmfi.hu

1399 Budapest, Pf.: 677

A feltöltésnél esetlegesen előforduló hibákkal és a nyomtatványkitöltő program használatával kapcsolatos kérdésekben a **189-es telefonszámon** kérhető segítség.

Pályázati díj

A pályázóknak **pályázati díjat nem kell fizetni.**

Pályázati dokumentumok

A benyújtandó pályázatok a következő kötelező elemeket és dokumentumokat tartalmazzák, melyek nélkül a pályázat nem kerülhet befogadásra (nyilvántartásba vételre).

Elektronikus benyújtás:

A kötelező dokumentumok, melyeket a pályázóknak elektronikusan az ügyfélkapun keresztül kell eljuttatni, az alábbiak:

- pályázati adatlap (kvvm_kac_zbrm), amely magába foglalja az elektronikus nyilatkozatokat, a teljesítéssel kapcsolatos információkról a megvalósítás adatairól és pénzügyi részleteiről. A pályázati adatlaphoz csatolni kell 4-5 fényképet az épületről, amelyen az épület jelenlegi állapota jól látható. A képek kizárólag JPG vagy JPEG formátumúak lehetnek 800x600-as felbontásban. Csatolni szükséges továbbá a KESZ-eredeti és KESZ-tervezett állapotra vonatkozó „Környezetvédelmi – Energetikai” számításokat tartalmazó xls file-okat.
- Környezetvédelmi - Energetikai számítás az eredeti állapotról (KESZ_panel_eredeti.xls számítást tartalmazó xls file).
- Környezetvédelmi - Energetikai számítás a tervezett állapotról (KESZ_panel_tervezett.xls számítást tartalmazó xls file).

Megjegyzések:

- A Környezetvédelmi - Energetikai számításokat a Magyar Építész Kamara vagy a Magyar Mérnöki Kamara nyilvántartásában szereplő épületenergetikai szakértő végezheti el. A számításhoz szükséges üres KESZ_panel.xls forrás file a www.kvvmfi.hu oldalról tölthető le.
- A Környezetvédelmi - Energetikai számításokat tartalmazó file-okat a pályázati adatlap mellékleteiként kell csatolni. A képfájloknak, helyszíni fotóknak Jpeg, képfomátumúnak kell lenniük (800x600-as felbontásban).
- A feltöltésnél esetlegesen előforduló hibákkal és a nyomtatványkitöltő program használatával kapcsolatos kérdésekben a 189-es telefonszámon kérhető segítség.

A pályázat nyilvántartásba vételétől (befogadásától) számított 8 napon belül, a pályázónak postai úton további dokumentumokat kell benyújtani, melyeknek tartalmazniuk kell a pályázati azonosító számot, amit a fogadó rendszer automatikusan generál és érkeztetéskor megküld a pályázónak.

A pályázattal kapcsolatos dokumentumokat az alábbi címre kell eljuttatni:

Kettő kg alatt levélként:

**ZBR Klímabarát Otthon Panel Alprogram
1751 Budapest-Csepel, Pf. 1001.**

Kettő kg felett csomagként:

**ZBR Klímabarát Otthon Panel Alprogram
1751 Budapest-Csepel, Csomagtárolás 1.**

A borítékon/csomagon fel kell tüntetni a pályázó nevét és címét, valamint a pályázattal érintett épület címét és a pályázat azonosítóját.

A postai úton megküldendő dokumentumok az alábbiak:

Lásd. az útmutató VII. A pályázat felépítése, benyújtásával kapcsolatos tudnivalók fejezetét.

Az önrész összetétele

A pályázati dokumentumoknál ismertetett pályázati adatlap (kvvm_kac_zbrm) szerint szükséges kitérni a beruházás pénzügyi részleteire.

Az önrész a projekt finanszírozásában a vissza nem térítendő alap és KlímaBÓNUSZ támogatáson felüli rész, amelyet a pályázónak kell biztosítani.

Az önrész saját forrásból és egyéb forrásból áll. A saját forrás lehet készpénz, bankbetét, értékpapír, ESCO típusú vállalkozói szerződés által biztosított fedezet. Az egyéb forrás pedig lehet támogatás és nem támogatás (pl. kölcsön). A saját forrás meglétét a pályázó a pályázati adatlapon igazolja, továbbá nyilatkozik az egyéb rendelkezésre álló vagy igényelt támogatási forrásról, például az önkormányzati hozzájárulásról.

Támogatás formája

Utólagos, teljesítés arányos, vissza nem térítendő támogatás. A támogatás kifizetett számlák alapján hívható le.

Igényelhető támogatás mértéke

Egy lakóépület a tárgyi pályázati felhívásra csak 1 db pályázatot nyújthat be. A KvVM 10/2009. (VII. 17.) utasítása alapján **az állami támogatás mértéke nem haladhatja meg a beruházás elszámolható költségeinek 60%-át.**

A pályázó a felújítás után tételes elszámolást nyújt be a támogatási szerződésben és az útmutatóban leírtak szerint.

Az igényelhető támogatás két részből tevődhet össze: alaptámogatás (költségarányos támogatás) és az ezen felül adható KlímaBÓNUSZ (hatékonyság arányos támogatás). A részletes leírást a pályázati útmutató tartalmazza.

Elszámolható költségek köre

A beruházás költségvetésében csak a számlákkal azonosított és igazolt azon költségek számolhatók el, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a projekt végrehajtásához, megfelelnek az elvárt minőséget nem sértő költséghatékonyság elvének és nem haladják meg az adott piacon általánosan elfogadott mértéket.

Pályázni csak a kereskedelmi forgalomban kapható új berendezések, készülékek és anyagok beépítésével lehet. A program megvalósítása során kizárólag az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának szabályairól szóló jogszabályok szerinti megfelelőségi igazolással rendelkező anyagokat, termékeket lehet felhasználni.

Nem elszámolható költségek köre

Nem számolhatók el azok a költségek, amelyek a pályázati cél megvalósításával nincsenek közvetlen kapcsolatban, mint például az engedélyezéssel (pl.: amennyiben szükséges építési engedély, stb.) kapcsolatos költségek, a hálózat fejlesztési hozzájárulás, továbbá olyan költségek, amelyek nem szolgálják az energiahordozó megtakarítást. Nem számolhatók el a pályázat elkészítésével kapcsolatos költségek (pl. tulajdoni lap, postaköltségek, stb.). A pályázathoz csatolt árajánlatnak megfelelően részletezettnek kell lenni ahhoz, hogy a fentiek alapján meghatározott elszámolható költségek besorolását meg lehessen állapítani. Nem elszámolhatóak azok a költségek, melyek a pályázat benyújtása előtt keletkeztek, mert megkezdett projekt nem támogatható.

Egyéb, az elszámolható költségekkel kapcsolatos előírások

- pályázatot benyújtani a meglévő állapothoz képest energetikai szempontból hatékonyabb állapotot eredményező korszerűsítés céljából lehet (új építésekkel, bővítésekkel ebben a konstrukcióban nem lehetséges pályázni, pontosabban a támogatási összeg meghatározása a felújítás előtti lakott alapterület alapján történik).
- az épületburkot érintő beavatkozások (hőszigetelés, nyílászáró csere) esetén **be kell tartani a 7/2006 (V.24) TNM rendelet 1. szintű (hőátbocsátási tényezőkre vonatkozó) követelményeit.**
- a beruházás költségvetésében csak az árajánlattal alátámasztott azon tételek számolhatók el, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a projekt végrehajtásához, megfelelnek az elvárt minőséget nem sértő költséghatékonyság elvének és nem haladják meg az adott piacon általánosan elfogadott mértéket.

Pályázat értékelés és elbírálás

A pályázatok szakmai (környezet- és éghajlatvédelmi, műszaki, energetikai, közgazdasági) és pénzügyi szempontok szerint kerülnek értékelésre. A szakmai értékelés kiválasztja és rangsorolja a támogatható pályázatokat. A pénzügyi értékelés a szakmai szempontból rangsorolt, támogatható pályázatok elszámolható költségteleit, valamint költséghatékonyságát vizsgálja (például, ha a beküldött költségvetésben olyan kiadási tételek szerepelnek, amely nem indokoltak, vagy amelyek az átlag piaci árakhoz viszonyítva indokolatlanul magasak). A szakmai és pénzügyi értékelés során prioritást élveznek:

- a) a költséghatékonyabb, a nagyobb CO₂ megtakarítást jelentő pályázatok,
- b) a komplex, több célt megvalósító fejlesztések.

A pályázatok konkrét elbírálása a fenti szempontok figyelembe vételével, a pályázati dokumentáció részét képező pályázati útmutató és eljárásrend alapján történik.

A pályázatokat a hiánytalan benyújtást követő 90 napon belül kell elbírálni. Az elbírálás eredményét a pályázati rendszert működtető szervezet közli pályázóval e-mailben.

Felhívjuk figyelmét, hogy a beruházás lezárását követően elvégzendő beszámolás és ellenőrzés alapján a vállaltnál kisebb energiahatékonysági eredményt és így kevesebb CO₂ megtakarítást elérő beruházás csökkentett mértékű támogatásban fog részesülni. A csökkentett támogatás kiszámításának módjával kapcsolatban kérjük, hogy olvassa el a pályázati útmutató vonatkozó részét!

Egyedi feltételek

A pályázatokat a KvVM-FI által megbízott szakértői szervezet ellenőrzi. A projekteknek meg kell felelni az energetikai szempontokon kívül más műszaki (állagvédelmi, környezetvédelmi, tűzvédelmi, stb.)

követelményeknek is. Erre vonatkozólag a pályázati útmutató függelékében megadott szempontok az irányadók.

A vállalkozásoknak nyújtott támogatásokkal kapcsolatos nyilatkozattétel

Azon vállalkozások, amelyek a támogatás igénybevételére jogosult lakásszövetkezetben, társasházban vagy helyi önkormányzat saját tulajdonú bérházában tulajdonjoggal rendelkeznek, a pályázattal elnyerhető támogatásban csekély összegű (de minimis) támogatás jogcímén részesedhetnek.

A számukra nyújtott támogatás a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra történő alkalmazásáról szóló 2006. december 15-i 1998/2006/EK (HL L 379/5, 2006.12.28.) bizottsági rendelet értelmében csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, melynek mértéke három pénzügyi év viszonylatában nem haladhatja meg a 200.000 eurónak a közúti szállítási ágazatban működő vállalkozások esetében a 100.000 eurónak megfelelő forintösszeget.

A kedvezményezett a szerződéskötés előtt köteles a pályázati útmutató mellékleteként közölt nyilatkozatot kitölteni a csekély összegű („De minimis”) támogatásokról.

A több részletben fizetendő támogatást az odaítélése időpontjában érvényes értékre kell diszkontálni. A támogatást nyújtó köteles írásban tájékoztatni a kedvezményezettet a támogatási szerződésben arról, hogy csekély összegű támogatásban részesül. A tájékoztatásnak kifejezetten utalnia kell az 1998/2006/EK bizottsági rendeletre, hivatkozva annak pontos címére és az Európai Közösség Hivatalos Lapjában való kihirdetésére, valamint meg kell határoznia a támogatás pontos összegét támogatástartalommal kifejezve.

Kizáró feltételek

Nem bírálható el az a pályázat,

- amely nem illeszkedik a lakóépületek pályázati útmutatóban meghatározott témakörök egyikéhez sem
- amelyet nem a támogatásra jogosult nyújtott be,
- amely nem felel meg a felhívásban és a pályázati útmutatóban előírt formai és tartalmi feltételeknek,
- amelynek benyújtója a pályázat benyújtását megelőző három naptári éven belül az államháztartás alrendszereiből juttatott támogatással/támogatásokkal összefüggésben a támogatási szerződés(ek)ben vállalt kötelezettségeit nem teljesítette,
- amelynél a pályázónak az államháztartás alrendszereiből folyósított támogatásból eredő lejárt, és ki nem egyenlített tartozása van,
- amennyiben a pályázónak lejárt köztartozása van (például: adó, tb., vámtartozás).

Nem támogatható az a pályázat,

- amely az Ámr. 81. § (2)-(3) bekezdésében foglaltak értelmében kizárásra került,
- amely a pályázat benyújtását megelőzően megkezdett beruházás megvalósítására irányul,
- amelynek benyújtója nem felel meg a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. Törvényben meghatározott feltételeknek.

Támogatási szerződések és döntéshozatal

A 10/2009. (VII. 17.) KvVM utasítás alapján a támogatást elnyerő pályázatok esetén a kiértékelő levélben a KvVM-FI a pályázókat felhívja, hogy a kiértékeléstől számított 15 napon belül nyilatkozzanak a támogatási szerződés feltételeinek elfogadásáról, illetve elutasításáról.

A támogatási szerződés meghatározza a támogatásban részesülő beruházásokkal kapcsolatos korlátozások, tilalmak körét (így különösen: elidegenítési tilalom meghatározott ideig, a felhasználási cél megváltoztatásának tilalma) valamint a tartalmi elemeket. Amennyiben a pályázó elfogadja a támogatási ajánlatot, az FI elkészíti a szerződés tervezetét, amit a szerződési előfeltételek teljesítése igazolásának kézhezvételétől, illetve ahol ez nem szükséges, a támogatási ajánlat elfogadásától számított 5 munkanapon belül aláírásra megküldi a pályázónak.

Az FI a pályázó által aláírt szerződést a Miniszter, vagy az aláírással megbízott elé terjeszti, aki aláírja, vagy indokolt esetben elutasítja a szerződés aláírását. Aláírást követően egy (1) példányát postázza a pályázó részére, hiányosság esetén felszólítja a pályázót a szükséges pótlásokra.

A támogatásra irányuló jogviszony a szerződés megkötésének időpontjában (mindkét fél által aláírt szerződés esetén) jön létre.

A támogatási szerződés – az általános szerződési feltételeken túli – tartalma:

- a) a támogatás formája;
- b) a támogatott projekt teljes megvalósítási költsége és annak pénzügyi forrás összetétele;
- c) a projekt megvalósításának kezdete és befejezése, működtetési kötelezettség esetén annak időtartama;
- d) a költségek elszámolhatóságának szabályai;
- e) a kifizetések kérelmezésének és lebonyolításának folyamata, feltételei;
- f) az üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentés várható és vállalt mértéke és annak igazolási módja;
- g) a projekt megvalósítására vonatkozó jelentések elkészítésével kapcsolatos kötelezettségek;
- h) állami támogatásokkal kapcsolatos szabályokra utalás;
- i) közbeszerzéssel kapcsolatos szabályokra utalás;
- j) tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek;
- k) dokumentációs kötelezettségek;
- l) ellenőrzés-tűrési kötelezettségek;
- m) helyszíni ellenőrzések végzésére vonatkozó szabályok;
- n) a szerződésszegés esetei, a támogatás kifizetésének felfüggesztésére, illetve a támogatás visszafizetésére vonatkozó szabályok;
- o) a szerződéstől való elállás szabályai és ennek jogkövetkezményei;
- p) a szerződést biztosító mellékkötelezettségek (szükség szerint).

Támogatási szerződés módosítása

A támogatási szerződés módosítására a 323/2007 (XII.11.) Korm. rendelet 34. §-ában foglaltak szerint, a kedvezményezettnek fel nem róható okból, vis major, illetve a szerződésben szereplő adatok változása miatt kerülhet sor. A támogatási szerződés módosítására irányuló kérelmet, a pályázatot működtető szervezethez kell benyújtani.

A befejezési határidő módosítására irányuló kérelmet a szerződésben szereplő befejezési határidőt megelőző 30 napon belül már nem lehet benyújtani.

Támogatási szerződés meghiúsulása

A támogatásról szóló döntés hatályát veszti, amennyiben:

- a) a támogatott nem nyilatkozik a támogatás elfogadásáról, illetve nem teljesíti a jogszabályi előírásokat, a szerződéskötési előfeltételeket,
- b) a támogatás odaítélésétől számított négy hónapon belül támogatottnak felróhatóan nem jön létre a támogatási szerződés,
- c) a támogatási szerződés megkötésétől számított hat hónapon belül nem kezdődik meg a támogatási szerződésben rögzített fejlesztés,
- d) a támogatási szerződés megkötésétől számított három éven belül nem fejeződik be a fejlesztés.

A támogatási döntés hatálytalanná válásának tényét a pályázatot működtető szervezet megfelelően rögzíti a nyilvántartásában.

Hiánypótlás

Az ügyfélkapun keresztül csak a hiánytalanul kitöltött adatlapot és mellékleteket tartalmazó pályázatok tölthetők fel. A kizáró feltételek alá tartozó és/vagy a vonatkozó jogszabályoknak meg nem felelő pályázatok nem kerülnek be az elbírálási folyamatba. Az ügyfélkapun keresztül benyújtott pályázati dokumentáció egy formai és egy szakmai elbíráláson megy keresztül. A formai elbírálás első lépését a pályázatkezelési rendszer automatikusan végzi. Ez azt jelenti, hogy nem fogadja el a pályázatot, amíg a pályázó valamennyi kötelező mezőt nem töltötte ki (e nélkül a pályázati anyag ügyfélkapun keresztüli feltöltése nem lehetséges). Mivel a pályázó hiányos adatlapot nem adhat be, ezért a pályázatokban szereplő adattartalom kerül ellenőrzésre, törzsadatok alapján, (pl. bankszámla és a pénzügyintézet ellenőrzése, település-irányítószám ellenőrzése). Ha a pályázó hibás adatlapot próbál meg beküldeni, amire már a kitöltő alkalmazás is figyelmezteti, a pályázat nem kerül befogadásra.

A befogadott pályázatok a feldolgozásuk során egy egyedi azonosító számot kapnak, melyre hivatkozva a későbbiekben érdeklődhet a pályázó pályázata felől a <http://www.kvvm.hu> oldalon, illetve a pályázó erre az azonosító számra történő hivatkozással tudja megküldeni (postai úton) a műszaki értékeléshez szükséges egyéb dokumentumokat. Ezen dokumentumokat, a pályázatot működtető szervezet pályázatkezelő ügyintézői rögzítik, és nem megfelelés, vagy hiányosság esetén, felszólítják a pályázót a hiányzó dokumentumok pótlására.

Hiánypótlásra sor kerülhet továbbá a támogatási szerződés feltételeinek pályázó általi elfogadását igazoló dokumentumok nem megfelelése esetén is.

A hiánypótlásokra a pályázati rendszert működtető szervezet, írásban hívja fel a pályázót, akinek az írásos felhívás kézhezvételétől számított 15 nap áll rendelkezésre a szükséges dokumentumok pótlására.

Támogatás folyósítása

A támogatás egy összegben a beruházás befejezését és elszámolását követően, az elszámolás a támogató által történő elfogadását követő legkésőbb 60 napon belül kerül folyósításra kedvezményezett részére.

A költségekre vonatkozó elszámolás ellenőrzésére az elszámolás a támogató által történt kézhezvételét követő legkésőbb 3 hónapon belül kerül sor.

A 10/2009. (VII. 17.) KvVM utasítás alapján kedvezményezett a támogatásból beszerzett áruk, szolgáltatások vagy építési beruházások teljesítéséről - a megfelelő teljesítést követően - teljesítési igazolást köteles kiállítani. Az eredeti számlán fel kell tüntetni a beruházás regisztrációs számát, valamint azt, hogy a számla az elnyert támogatás elszámolására benyújtásra került.

A támogatás kifizetésének igényléséhez az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Ámr.) 91. § (5) bekezdés e) pontja szerint kell eljárni.

A pályázati rendszert működtető szervezet a számlákat ellenőrzi. Az ellenőrzés különösen az alábbiakat foglalja magába:

- a) a számlát a jogosult nevére és címére állították-e ki,
- b) a számla a program keretében jóváhagyott projektekhez vonatkozik-e,
- c) a számla a támogatási szerződésben szereplő támogatható költségeket tartalmazza-e,
- d) a számlát más programhoz nem nyújtották-e be.
- e) a számla kiállításának dátumát,
- f) a számla kifizetésének igazolása.

Támogatás felhasználásának ellenőrzése

A 10/2009. (VII. 17.) KvVM utasítás alapján, a támogatási szerződésben előírt kötelezettségek akkor tekinthetők teljesültnak, amennyiben a szerződésben megjelölt és támogatott feladat cél a támogatási szerződésben meghatározottak szerint és a hatósági engedélyekben foglaltaknak megfelelően létrejött.

Erről a tényről szakmai beszámolóval, bizonylatokkal és hatósági nyilatkozatokkal alátámasztva a pályázatot működtető szervezetnek számol be a támogatott, a támogatási szerződés részeként rendelkezésére bocsátott beszámoló dokumentum szerint, mely magában foglalja a tartalmi-formai követelményeket.

A beszámoló kötelező elemei a kvvm_kac_zbru adatlap, melyhez csatolni kell a felújítást felügyelő műszaki vezető vagy épületenergetikai szakértő nyilatkozatát arról, hogy a megvalósult állapot azonos a tervezettel (vagy azzal energetikailag egyenértékű), valamint ugyanolyan nézőpontból 4-5 darab fényképet a végállapotról, melyeket az ügyfélkapun keresztül juttat el a pályázatot működtető szervezetnek. A felújítást követően, ha a megvalósult állapot eltér a tervezettől, akkor a Környezet – Energetikai számításokat a megvalósult állapot szerint szakértő által korrigálni kell, majd benyújtani a KE_megvalósítás című file –ban a kvvm_kac_zbru adatlap csatolmányaként. Ezen adatok szolgálnak a ténylegesen folyósítandó támogatási összeg igazolására/ validálására (lásd pályázat értékelés és elbírálás) és kedvezményezettnek történő átutalására.

A támogatási szerződés is tartalmazza a támogató helyszíni ellenőrzésre való jogosultságát. Ezen ellenőrzések a beruházás befejezését követő három (3) éven belül lefolytathatók. A támogatási eljárás lezárása 10 millió Ft feletti támogatás esetén kötelezően, egyéb esetben szükség szerint végzett helyszíni ellenőrzés alapján történik, amelyről a pályázatot működtető szervezet, illetve az ellenőrzést végző záró jegyzőkönyvet készít, melyet az ellenőrzést végző személy aláírta a kedvezményezettel, illetve amennyiben a kedvezményezett az aláírást megtagadja ezt a tényt a jegyzőkönyvben rögzíti.

Támogató döntése alapján, a támogatott meghatározott időre - de legfeljebb öt évre indokolt esetben - kizárható az érintett előirányzatok támogatási rendszeréből, ha az ellenőrzés alapján megállapítást nyer a támogatási szerződésben rögzített céltól és feltételektől eltérő teljesítés, vagy a támogatás nem szabályszerű felhasználása.

Pályázati dokumentumok

A pályázat benyújtására szolgáló adatlapok és a pályázattal kapcsolatos információkat tartalmazó útmutató letölthetők a www.kvvm.hu és www.kvvmfi.hu weboldalokról.

I. Pályázati anyagként benyújtandó dokumentumok

Pályázati anyagként az alábbi dokumentumok feltöltése szükséges:

- Pályázati adatlap **kvvm_kac_zbrm**, amely magába foglalja a pályázó és az ügyintéző adatait, az elektronikus nyilatkozatokat a teljesítésről, a tervezett felújításról. A felújítás főbb műszaki és pénzügyi jellemzőit a csatolt „*tételjegyzék táblázat*” szerint kell megadni.
- A pályázati adatlaphoz csatolni kell 4-5 fényképet az épületről, amelyen az épület jelenlegi állapota jól látható
- A pályázati adatlaphoz csatolni kell a Környezet- Energetikai számításokat
  - a) az eredeti állapotról a KESZ_eredeti és a
  - b) tervezett állapotról a KESZ_tervezet állapotról.

Postai úton az alábbi dokumentumok megküldése szükséges:

- Összefoglaló adatlap (**1. számú melléklet**)
- Adatlap az épület állapotáról és a tervezett felújításokról (**2. számú melléklet**)
- Adatlap a támogatási döntésről (**3. számú melléklet**)
- A lakóközösség határozata (**4. számú melléklet**)
- A pályázat tartalomjegyzéke (**5. számú melléklet**)
- Összefoglaló adatlap, ha az önkormányzat támogató (**1/A. számú melléklet**)
- Önkormányzati határozat a **6. számú melléklet** szerinti kötelező tartalommal.

A további postai úton benyújtandó dokumentumok részletesen az útmutató VII. A pályázat felépítése, benyújtásával kapcsolatos tudnivalók fejezetében található.

A támogatási döntést követően a szerződés megkötése előtt szükséges kitölteni és beküldeni az „Adatlap a Támogatási szerződés összeállításához” című dokumentumot (13. számú melléklet). Továbbá ezzel egy időben a kedvezményezett köteles **a pályázati útmutató mellékleteként közzétett „De minimis nyilatkozatot” kitölteni** a csekély összegű támogatásokról.

A beruházás megkezdéséről a kezdés előtt legalább 10 nappal ÉMI Nonprofit Kft.-t írásban értesíteni kell (14. számú melléklet).

II. A felújítást követően benyújtandó dokumentumok, a megvalósult állapot igazolására

A pályázó a felújítás után egy tételes elszámolást nyújt be a támogatási szerződésben és az útmutatóban leírtak szerint. Az alábbi adatok szolgálnak a ténylegesen folyósítandó támogatási összeg igazolására/validálására (lásd pályázat értékelés és elbírálás) és kedvezményezettnek történő átutalására:

- A felújítás végeztével kitöltendő adatlap **kvvm_kac_zbru**, amelyhez csatolni kell továbbá:
- A felújítást felügyelő műszaki vezető vagy épületenergetikai szakértő nyilatkozatát arról, hogy a megvalósult állapot azonos a tervezettel vagy azzal energetikailag egyenértékű
- Ugyanolyan nézőpontból 4-5 db. fénykép a végállapotról, melyeket az ügyfélkapun keresztül juttat el az FI –hez
- A felújítást követően, ha a megvalósult állapot eltér a tervezettől, akkor a Környezet – Energetikai számításokat a megvalósult állapot szerint korrigálni kell, majd benyújtani a KESZ_panel_megvalosult.xls című file –ban a **kvvm_kac_zbru** adatlap csatolmányaként. A számításokhoz szükséges forrás file-t (KESZ_panel.xls), a www.kvvmfi.hu és www.kvvm.hu címekről tölthetők le.